

Уряд затвердив Порядок та критерії надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу. Порядок визначає процедуру надання університету, академії, інституту незалежно від форм власності статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу. Надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу здійснюється на основі критеріїв надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти, які поділяються на обов'язкові, порівняльні і преміальні. Урядове рішення прийняте з метою виконання норми частини другої статті 29 Закону України "Про вищу освіту".

Текст документа: “Про затвердження Порядку та критеріїв надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу” № 912 — редакція від 22.11.2017

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА**

від 22 листопада 2017 р. № 912
Київ

**Про затвердження Порядку та критеріїв
надання закладу вищої освіти
статусу національного, підтвердження чи
позбавлення цього статусу**

Відповідно до частини другої статті 29 Закону України “Про вищу освіту” Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу;

критерії надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти.

2. Установити, що заклади вищої освіти, яким статус національного було надано до 2017 року включно, проходять підтвердження статусу за таким графіком (залежно від року надання статусу):

1994, 1995, 1996, 1997 — у 2018 році;

1998, 1999, 2000 — у 2019 році;

2001, 2002, 2003 — у 2020 році;

2004, 2005, 2006 — у 2021 році;

2007, 2008, 2009 — у 2022 році;

2010, 2011, 2012, 2013 — у 2023 році;

2014, 2015, 2016, 2017 — у 2024 році.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

ПОРЯДОК
надання закладу вищої освіти статусу
національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає процедуру надання університету, академії, інституту незалежно від форми власності (далі — заклад вищої освіти) статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу.

2. Надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення його цього статусу здійснюється на основі критеріїв надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти (далі — критерії).

Надання
закладу вищої освіти статусу національного

3. Надання закладу вищої освіти статусу національного здійснюється відповідно до цього Порядку та критеріїв. Конкурс на здобуття статусу національного закладу вищої освіти оголошується Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі — Національне агентство) до 31 січня кожного року з визначенням кількості вакантних статусів національного закладу вищої освіти на поточний рік, яка не може перевищувати кількості закладів вищої освіти, які були позбавлені статусу національного чи втратили його в попередньому календарному році. У разі відсутності вакантних статусів національного закладу вищої освіти в поточному році конкурс не оголошується.

4. Конкурсна справа закладу вищої освіти на здобуття статусу національного формується ним та складається з:

клопотання засновника (засновників) або уповноваженого ним (ними) органу (особи) про надання закладу вищої освіти статусу національного, що подається на підставі рішення вченої ради закладу вищої освіти;

самоаналізу виконання закладом вищої освіти критеріїв за формою, що встановлюється МОН за поданням Національного агентства;

висновку незалежної установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти, акредитованої Національним агентством, щодо повноти та об'єктивності самоаналізу, який готується на підставі ґрунтовної виїзної перевірки закладу вищої освіти;

стратегічного плану розвитку закладу вищої освіти на період до підтвердження статусу національного.

Конкурсні справи подаються щороку до 30 квітня Національному агентству.

5. Усі надані закладом вищої освіти матеріали конкурсної справи розміщуються на офіційному веб-сайті Національного агентства на постійній основі. Протягом двох місяців проводиться громадське обговорення конкурсної справи.

Зауваження, запитання, скарги та інші звернення, які надходять під час громадського обговорення конкурсної справи про надання закладу вищої освіти статусу національного, надсилаються Національним агентством закладу вищої освіти, узагальнення — його засновнику (засновникам) або уповноваженому ним (ними) органу (особі). Анонімні зауваження, запитання, скарги та інші звернення не розглядаються.

Прийняті до розгляду зауваження, запитання, скарги та інші звернення, які надійшли під час громадського обговорення, а також відповіді на них та пояснення закладу вищої освіти долучаються до конкурсної справи.

6. Національне агентство розглядає всі конкурсні справи та на підставі критеріїв приймає до 31 жовтня поточного року пропозицію щодо надання закладу вищої освіти статусу національного в межах кількості вакантних статусів та протягом 10 робочих днів передає її в МОН.

У разі виявлення недостовірної інформації в матеріалах конкурсної справи, а також у відповідях та поясненнях закладу вищої освіти на зауваження, запитання, скарги та інші звернення, які надходять під час громадського обговорення конкурсної справи, Національне агентство відмовляє закладу вищої освіти в пропозиції щодо надання статусу національного.

7. МОН розробляє та подає в установленому порядку Кабінетові Міністрів України проект Указу Президента України про надання закладу вищої освіти статусу національного.

Підтвердження чи позбавлення статусу національного закладу вищої освіти

8. Підтвердження статусу національного закладу вищої освіти здійснюється раз на сім років.

9. Національний заклад вищої освіти для підтвердження статусу національного подає до 30 червня сьомого року після року надання (попереднього підтвердження) статусу національного Національному агентству відповідну заяву, яка підписується керівником на підставі рішення вченої ради.

Моніторингова справа національного закладу вищої освіти на підтвердження статусу національного формується ним та складається із:

заяви про підтвердження статусу національного закладу вищої освіти;

самоаналізу виконання національним закладом вищої освіти критеріїв за формою, що встановлюється МОН за поданням Національного агентства;

висновку незалежної установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти, акредитованої Національним агентством, щодо повноти та об'єктивності самоаналізу, який готується на підставі ґрунтовної виїзної перевірки навчального закладу;

стратегічного плану розвитку на період до наступного підтвердження статусу національного закладу вищої освіти.

10. Усі надані національним закладом вищої освіти матеріали моніторингової справи розміщуються на офіційному веб-сайті Національного агентства на постійній основі. Протягом двох місяців проводиться громадське обговорення моніторингової справи.

Зауваження, запитання, скарги та інші звернення, які надходять під час громадського обговорення моніторингової справи, надсилаються Національним агентством національному закладу вищої освіти, узагальнення — його засновнику (засновникам) або уповноваженому ним (ними) органу (особі). Анонімні зауваження, запитання, скарги та інші звернення не розглядаються.

Прийняті до розгляду зауваження, запитання, скарги та інші звернення, які надійшли під час громадського обговорення, а також відповіді на них та пояснення національного закладу вищої освіти долучаються до моніторингової справи.

11. Національне агентство розглядає всі моніторингові справи та на підставі критеріїв приймає до 31 жовтня поточного року рішення про підтвердження статусу національного закладу вищої освіти або пропозицію щодо позбавлення цього статусу. Пропозиція щодо

позбавлення статусу національного закладу вищої освіти протягом 10 робочих днів передається в МОН з необхідними супровідними документами.

У разі виявлення недостовірної інформації в матеріалах моніторингової справи, а також у відповідях та поясненнях національного закладу вищої освіти на зауваження, запитання, скарги та інші звернення, які надходять під час громадського обговорення моніторингової справи, Національне агентство подає МОН пропозицію щодо позбавлення закладу вищої освіти статусу національного незалежно від дати його надання чи підтвердження.

12. МОН розробляє та подає в установленому порядку Кабінетові Міністрів України проект Указу Президента України про позбавлення національного закладу вищої освіти статусу національного.

13. Протягом трьох місяців з дня позбавлення національного закладу вищої освіти статусу національного засновником (засновниками) або уповноваженим ним (ними) органом (особою) виключається з його найменування слово “національний”.

14. Конкурсна справа про надання закладу вищої освіти статусу національного, який раніше був позбавлений цього статусу, приймається до розгляду не раніше ніж через два роки, а у разі позбавлення статусу відповідно до абзацу другого пункту 11 цього Порядку — не раніше ніж через п'ять років після позбавлення статусу.

Реорганізація та ліквідація національних закладів вищої освіти

15. Заклади вищої освіти із статусом національного подають щороку до 30 квітня Національному агентству та розміщують на власних офіційних веб-сайтах річний звіт про виконання критеріїв.

Усі річні звіти закладів вищої освіти із статусом національного розміщуються на офіційному веб-сайті Національного агентства на постійній основі.

Зауваження, запитання, скарги та інші звернення стосовно річних звітів надсилаються Національним агентством національному закладу вищої освіти, узагальнення — його засновнику (засновникам) або уповноваженому ним (ними) органу (особі). Анонімні зауваження, запитання, скарги та інші звернення не розглядаються.

Прийняті до розгляду зауваження, запитання, скарги та інші звернення, які надійшли під час громадського обговорення, а також відповіді на них долучаються до моніторингової справи у разі наступного підтвердження статусу національного закладу вищої освіти.

У разі неподання національним закладом вищої освіти річного звіту про виконання критеріїв Національне агентство подає МОН пропозицію щодо позбавлення національного закладу вищої освіти статусу національного незалежно від дати його надання чи підтвердження.

16. У разі реорганізації закладу вищої освіти із статусом національного шляхом його поділу або в разі ліквідації такого закладу вищої освіти статус національного втрачається.

У разі злиття за участю хоча б одного закладу вищої освіти із статусом національного такий статус національного зберігається за новоутвореним закладом вищої освіти протягом семи років з наступним підтвердженням в установленому порядку.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 22 листопада 2017 р. № 912

КРИТЕРІЇ
надання та підтвердження статусу
національного закладу вищої освіти

1. Критерії надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти поділяються на обов'язкові, порівняльні та преміальні.

2. Правила оцінювання закладів вищої освіти з метою надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти затверджуються МОН.

3. Обов'язковими критеріями надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти є:

1) виконання Законів України “Про освіту” та “Про вищу освіту”, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (Офіційний вісник України, 2016 р., № 7, ст. 345);

2) позитивна оцінка (сертифікація) системи забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) відповідно до вимог абзацу одинадцятого частини другої статті 16 Закону України “Про вищу освіту” (критерій починає застосовуватися через два роки після затвердження Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідних вимог);

3) відсутність виявлених раніше порушень Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти;

4) наявність єдиного інформаційного середовища закладу вищої освіти, в якому забезпечується автоматизація основних процесів діяльності;

5) розміщення на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти обов'язкової інформації, передбаченої законодавством.

4. Порівняльними критеріями надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти є:

1) кількість здобувачів вищої освіти денної форми навчання на одного науково-педагогічного працівника, який працює у закладі вищої освіти за основним місцем роботи станом на 31 грудня останнього року звітного періоду і має:

науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора;

науковий ступінь та/або вчене звання.

До числа науково-педагогічних працівників з науковим ступенем враховуються діячі культури і мистецтв, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи, педагогічна діяльність яких відповідно до навчальних планів передбачає індивідуальну роботу з опанування мистецьких вмій і навичок та безпосередньо впливає на формування професійної майстерності майбутнього митця, які удостоєні почесних звань: “Народний артист України”, “Народний художник України”, “Народний архітектор України”, “Заслужений діяч мистецтв України”, “Заслужений артист України”, “Заслужений художник України”, “Заслужений архітектор України”, “Заслужений майстер народної творчості України”;

2) питома вага здобувачів вищої освіти, які під час складання єдиного державного

кваліфікаційного іспиту продемонстрували результати в межах 25 відсотків кращих серед учасників відповідного іспиту протягом звітного періоду, але не більше трьох останніх років (стосується здобувачів вищої освіти, для яких передбачається складення єдиного державного кваліфікаційного іспиту відповідно до частини другої статті 6 Закону України “Про вищу освіту”);

3) кількість здобувачів вищої освіти денної форми навчання, які не менше трьох місяців протягом звітного періоду або із завершенням у звітному періоді навчалися (стажувалися) в іноземних закладах вищої освіти (наукових установах) за межами України, приведена до 100 здобувачів вищої освіти денної форми навчання;

4) кількість науково-педагогічних і наукових працівників, які не менше трьох місяців протягом звітного періоду або із завершенням у звітному періоді стажувалися, проводили навчальні заняття в іноземних закладах вищої освіти (наукових установах) (для закладів вищої освіти та наукових установ культурологічного та мистецького спрямування — проводили навчальні заняття або брали участь (у тому числі як члени журі) у культурно-мистецьких проектах) за межами України, приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи станом на 31 грудня останнього року звітного періоду;

5) кількість здобувачів вищої освіти, які здобули у звітному періоді призові місця на Міжнародних студентських олімпіадах, II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, інших освітньо-наукових конкурсах, які проводяться або визнані МОН, міжнародних та всеукраїнських культурно-мистецьких проектах, які проводяться або визнані Мінкультури, на Олімпійських, Паралімпійських, Дефлімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській універсіадах, чемпіонатах світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубків світу та Європи, чемпіонату України з видів спорту, які проводяться або визнані центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту, приведена до 100 здобувачів вищої освіти денної форми навчання;

6) середньорічна кількість іноземних громадян серед здобувачів вищої освіти у закладі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб, за денною формою навчання за останні три роки (крім вищих військових навчальних закладів (закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання), військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

7) середньорічна кількість громадян країн — членів Організації економічного співробітництва та розвитку — серед здобувачів вищої освіти у закладі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб, за денною формою навчання за останні три роки (крім вищих військових навчальних закладів (закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання), військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

8) середнє значення показників індексів Гірша науково-педагогічних та наукових працівників (які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи станом на 31 грудня останнього року звітного періоду) у наукометричних базах Scopus, Web of Science, інших наукометричних базах, визнаних МОН, приведені до кількості науково-педагогічних і наукових працівників цього закладу;

9) кількість науково-педагогічних та наукових працівників, які мають не менше п'яти наукових публікацій у періодичних виданнях, які на час публікації було включено до наукометричної бази Scopus або Web of Science, інших наукометричних баз, визнаних МОН, приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи станом на 31 грудня останнього року звітного періоду.

До числа таких публікацій прирівнюються:

дипломи (документи) здобувачів вищої освіти — переможців та призерів (лауреатів)

міжнародних культурно-мистецьких проєктів, внесених до відповідних міжнародних реєстрів, визнаних Мінкультури (для діячів культури і мистецтва, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи, педагогічна діяльність яких відповідно до навчального плану передбачає індивідуальну роботу з опанування мистецьких вмінь і навичок та безпосередньо впливає на формування професійної майстерності майбутнього митця);

призові місця на Олімпійських, Паралімпійських, Дефлімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській універсиадах, чемпіонатах світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубків світу та Європи з видів спорту, які визнані центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту (для осіб, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи, педагогічна діяльність яких відповідно до навчального плану передбачає індивідуальну роботу з опанування спортивної майстерності та безпосередньо впливає на формування професійної майстерності спортсмена).

Один диплом (документ, призове місце) може бути зарахований одному науково-педагогічному (науковому) працівнику або в рівних частках двом чи трьом працівникам;

10) кількість наукових журналів, які входять з ненульовим коефіцієнтом впливовості до наукометричних баз Scopus, Web of Science, інших наукометричних баз, визнаних МОН, що видаються закладом вищої освіти, приведена до кількості спеціальностей, з яких здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти у закладі вищої освіти станом на 31 грудня останнього року звітного періоду;

11) кількість науково-педагогічних та наукових працівників, які здійснювали наукове керівництво (консультування) не менше п'ятьох здобувачів наукових ступенів, які захистилися в Україні, приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи станом на 31 грудня останнього року звітного періоду;

12) кількість об'єктів права інтелектуальної власності, що зареєстровані закладом вищої освіти та/або зареєстровані (створені) його науково-педагогічними та науковими працівниками, що працюють у ньому на постійній основі за звітний період, приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи станом на 31 грудня останнього року звітного періоду:

для усіх закладів вищої освіти — винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем, раціоналізаторських пропозицій, сортів рослин, порід тварин, наукових відкриттів, комп'ютерних програм, компіляцій даних (баз даних);

для закладів вищої освіти, в яких здійснюється підготовка фахівців за відповідними спеціальностями, — літературних творів, перекладів літературних творів, творів живопису, декоративного мистецтва, архітектури, архітектурних проєктів, скульптурних, графічних, фотографічних творів, творів дизайну, музичних творів, аудіо-, відеотворів, передач (програм) організацій мовлення, медіаторів, сценічних постановок, концертних програм (сольних та ансамблевих), кінотворів, анімаційних творів, аранжувань, рекламних творів;

13) кількість об'єктів права інтелектуальної власності, які комерціалізовано закладом вищої освіти та/або його науково-педагогічними та науковими працівниками, які працюють у ньому на постійній основі у звітному періоді, приведена до 100 науково-педагогічних і наукових працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи станом на 31 грудня останнього року звітного періоду.

5. Преміальними критеріями надання та підтвердження статусу національного закладу вищої освіти є:

- 1) місце закладу вищої освіти в міжнародних та незалежних рейтингах;
- 2) наявність іноземних та міжнародних акредитацій;
- 3) кількість науково-педагогічних та наукових працівників, яким протягом останніх

10 років було присвоєно почесні звання України;

4) кількість випускників закладу вищої освіти, яким протягом останніх 10 років було присвоєно почесні звання України;

5) кількість випускників закладу вищої освіти, які підтвердили своє працевлаштування протягом трьох років.

Примітка. Підпункти 3, 4, 9, 10 пункту 4 та підпункти 1, 2 пункту 5 цих критеріїв для вищих військових навчальних закладів (закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання) застосовуються під час порівняння порівняльних та преміальних критеріїв тільки між собою з урахуванням їх специфіки.
